

โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัลจากหลักสูตร
สถานศึกษาเชื่อมโยงวิถีชุมชน ผ่าน“การใช้นิทาน 10 บารมีดีที่ตน
โดย มูลนิธิมหาสติปัญญา รู้ ชูจิต รักษาใจ (ม.ส.ป.)

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทยอยู่ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีความสลับซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามแม้โลกจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากเพียงใด สังคมไทยยังมีความคาดหวังให้เยาวชนเป็นพลังอันสำคัญที่จะสามารถช่วยกันเสริมสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายเช่นนั้นได้ เยาวชนทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างและปลูกฝัง ความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม (Active Citizenship) ให้แก่เยาวชนไทย โดยมุ่งหวังให้เยาวชนตระหนักในคุณค่าของตนเอง ร่วมแรงร่วมใจ สามัคคี และเสียสละเพื่อส่วนรวม อันจะเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองอย่างสมดุลและยั่งยืน การสร้างเยาวชนไทยให้เป็นพลเมืองดีของประเทศไทยควรสร้างความเป็นพลเมืองดีของโลกควบคู่ไปด้วย หากเยาวชนไทยมีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองที่ใส่ใจสังคม เยาวชนเหล่านี้จะเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และพร้อมที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้กับครอบครัว ชุมชน สังคม นำความเปลี่ยนแปลงมาสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (มูลนิธิเพื่อ “คนไทย”, 2557 : 5)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้พบว่าการเรียนรู้ที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Learning) เป็นวิธีสอนที่สามารถสร้างความเป็นพลเมืองได้ดี ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่าน กิจกรรม สถานการณ์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนอันเป็นวิถีชีวิตของเขาเอง เป็นบทเรียน จึงทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน (ชัยอนันต์ สมุทวณิช , 2557 : 1-10 ; วิชัย ต้นศิริ , 2557 : 47-48 ; สำนักวิชาการและมาตรฐานการเรียนรู้ , 2554 : 7 - 8) และขณะที่ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย มีพระสงฆ์เป็นศูนย์รวมจิตใจ ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และมีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการอบรมบ่มเพาะความดีงามทั้งทางกายกรรม วชิกรรม และมโนกรรมของเด็กเยาวชนเหล่านี้ให้เป็นคนดี โดยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการพัฒนา และหนึ่งในรูปแบบของการพัฒนา คือ การใช้นิทานเป็นสื่อสำหรับสอดแทรกคุณธรรม ทักษะการคิด ทักษะชีวิต ที่สร้างให้เด็กเยาวชนมีภูมิคุ้มกันมีความฉลาดในการเป็นผู้ตื่นรู้ในภัยต่าง ๆ ที่แฝงมาหลายรูปแบบ สามารถเผชิญและหลุดพ้นจากภัยในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งนิทานที่ใช้เป็นเครื่องมือในการนำพาเยาวชนในโรงเรียนได้เรียนรู้ บทบาทตัวละครอันเป็นวิถีชีวิตที่เด็กจะได้เผชิญในชีวิตจริง วิถีชีวิตของตัวละครจึงเปรียบเสมือนเด็กและเยาวชนได้

เรียนรู้ ทดลองแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่ตัวละครได้รับ เป็นการได้ฝึกปฏิบัติแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง ที่มีเงื่อนไขของคุณธรรมจริยธรรมเป็นตัวกำหนดกรอบให้ปฏิบัติ ภายใต้หลักธรรมอันเป็นสากลที่ชาวพุทธต้องยึดถือปฏิบัติ อันเป็นกติกาสังคมชาวพุทธ ฉะนั้นโจทย์ที่เผชิญจากนิทานเหล่านั้นจึงเป็นแบบฝึกหัดสำหรับการหล่อหลอมความเป็นพลเมืองใสใจสังคม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากบทเรียนสู่ชุมชน การจัดกิจกรรมของครูควรมีการเชื่อมโยงนิทานออกสู่ชุมชน โดยเน้นการพิจารณาคัดเลือกนิทานคุณธรรมที่สะท้อนวิถีชีวิต สถานการณ์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนอันเป็นวิถีชีวิตของเยาวชนเองเป็นบทเรียน จึงทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นวิธีการขั้นตอนในการทำความเข้าใจวิถีชีวิตของชุมชน เข้าถึงประเด็นปัญหาในพื้นที่ จนเกิดการคิดค้นต่อยอดหรือเป็นการสร้างนวัตกรรมใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงในฐานะเป็นพลเมืองใสใจสังคม

ด้วยพระเดชพระคุณ พระราชสิทธิอาจารย์ วิ. (หลวงปู่ทองใบ ปภัสสโร) ประธานสงฆ์ วัดนาหลวง(อภิฏญญาเทสิตธรรม) อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีเมตตาให้จัดทำหนังสือชุดนิทาน 10 บารมีดีที่ตน แจกจ่ายให้แก่สถานศึกษาที่สนใจนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยหวังใช้ชุดความรู้ความหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในตัวละครในชุดนิทานเป็นสื่อสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ สำหรับเป็นเครื่องมือในการบ่มเพาะขัดเกลาเยาวชน ให้เป็นผู้ที่มีสติรู้ตื่นในการปลูกเร้าตนทั้งกาย จิต และจิตใจให้เป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่สามารถค้นพบและเจริญ “บารมีดีที่ตน” ได้ อันเป็นกุศโลบายที่เป็นมรดกภูมิปัญญาของบรรพบุรุษใช้สร้างภูมิคุ้มกันชีวิตให้ลูกหลานผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวบารมีดีที่ตนต่าง ๆ ในนิทานชาดกด้วยหลากหลายวิธีที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

จากหลักการและแนวคิดข้างต้น การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองใสใจสังคมสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัลจากหลักสูตรสถานศึกษาเชื่อมโยงวิถีชุมชน ผ่าน“การใช้นิทาน 10 บารมีดีที่ตน เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู โรงเรียน ชุมชน ใช้เสริมสร้างพัฒนาความเป็นพลเมืองที่ใสใจสังคม ที่มี 10 บารมีดีที่ตน เป็นหลักธรรมนำชีวิต สำหรับการสร้างคนดีให้แก่สังคม ด้วยมุ่งหวังในการสืบสานพระปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 “คืนคนดีสู่สังคม”

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองใสใจสังคมสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัลจากหลักสูตรสถานศึกษาเชื่อมโยงวิถีชุมชน ผ่าน“การใช้นิทาน 10 บารมีดีที่ตน

3. เป้าหมาย

เรียนรู้แนวทางตัวอย่าง และออกแบบวิธีการนำแนวคิด คติธรรมจากนิทานชาดก บทเรียนจากตัวละครไปสู่ กิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตในชุมชน การพัฒนา เยาวยาสังคม การดำเนินชีวิตในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคน ในชุมชนและบุคลากรทางการศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษา รวมถึงตัวเด็ก เยาวชน ให้สามารถนำหลักธรรมจากตัวละครมาปรับใช้การสร้างสติรู้ตื่นให้แก่นตนเองได้เป็นอย่างดี

4. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการขับเคลื่อนโครงการ คือ ชุมชนวัดบ้านหลวงอำเภอนาทองจังหวัดหนองคาย ได้แก่

4.1	คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนวัดบ้านหลวง	จำนวน	12 คน
4.2	นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2568	จำนวน	120 คน
4.3	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ศึกษานิเทศก์	จำนวน	15 คน

5. สถานที่และระยะเวลาดำเนินการ

โรงเรียนวัดบ้านหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อำเภอนาทอง จังหวัดหนองคาย
ระหว่างวันที่ 20 เมษายน - วันที่ 30 ตุลาคม 2568

6. ระยะเวลาดำเนินการกิจกรรม

ระยะเวลาดำเนินการโครงการประกอบด้วย 4 กิจกรรม ช่วงวันที่ 20 เมษายน - วันที่ 30 ตุลาคม 2568

กิจกรรมที่ 1 ปลุกจิตสำนึกห่วงใยชุมชน : ค่ายพลังความดี 10 บารมีดีที่ตน สู่ พลเมืองใส่ใจสังคม
เป็นค่าย 3 วัน 2 คืนระหว่าง วันที่ 24 - 26 มิถุนายน 2568

กิจกรรมที่ 2 ค้นหาต้นแบบเยาวชน

กิจกรรมที่ 3 นำพาใส่ใจชุมชน

กิจกรรมที่ 4 สะท้อนผลสู่ความยั่งยืน

การจัดการเรียนการสอน

7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลัก

7.1 มูลนิธิมหาสติปัญญา รัชชจิตรักษาใจ (ม.ส.ป.) ภายใต้อุปถัมภ์ของพระราชสิทธิศาสตร์ วิ. (หลวงปู่ทองใบ ปภัสสร) ประธานสงฆ์วัดนาหลวง (อภิญญาเทศธรรม)

7.2 โรงเรียนบ้านวัดหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

7.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

หน่วยงานเข้าร่วมโครงการ

7.4 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการกิจกรรมค่ายพลังความดี 10 บารมีดีที่ตน สู่ พลเมืองใสใจสังคม

- 1) โรงเรียนเจซี.บ้านอินทร์แปลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
- 2) โรงเรียนบ้านค้อดอนแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
- 3) โรงเรียนบ้านนาอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
- 4) โรงเรียนเวทีราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
- 5) โรงเรียนบ้านคำปะกั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

8. งบประมาณ

งบประมาณตลอดโครงการ จำนวน 131,400 บาท รับผิดชอบโดย มูลนิธิมหาสติปัญญา ฐัฐ ชูจิต
รักษาใจ (ม.ส.ป.)

9. ประโยชน์ที่ได้รับ

9.1 ชุมชนนำร่องการจัดการศึกษาด้วยหลัก บวร (บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน) ผ่านกระบวนการใช้นิทาน เป็นสื่อสำหรับสอดแทรกคุณธรรม ทักษะการคิด ทักษะชีวิตของคนในชุมชน นำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมของ ชุมชนที่เอื้อต่อการปฏิบัติของนักเรียน

9.2 เครือข่ายการทำงานแบบกัลยาณมิตรระหว่างคนในชุมชนทุกภาคส่วน

9.3 บุคลากรในโรงเรียน

- 1) ครูได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการสอดแทรกคุณธรรม ทักษะการคิด และทักษะชีวิต
- 2) นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณธรรม ทักษะการคิด และทักษะชีวิต

9.4 สถานศึกษาต้นแบบในการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อ
นำไปสู่ “การสร้างคนดีให้แก่สังคมและประเทศชาติ

10. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

กิจกรรม	พ.ศ. 2568										
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.-ธ.ค.
ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน											
1.ศึกษาพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัลจากหลักสูตรสถานศึกษาเชื่อมโยงวิถีชีวิตชุมชน ผ่าน“การใช้นิทาน 10 บารมีดีที่ตน	—										
2.สำรวจความคิดเห็นของครู ผู้ปกครองสภาพปัญหาและความต้องการกิจกรรมการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัลจากหลักสูตรสถานศึกษาเชื่อมโยงวิถีชีวิตชุมชน ผ่าน“การใช้นิทาน 10 บารมีดีที่ตน		—									
3.สรุปวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนากิจกรรมร่วมกับโรงเรียนและชุมชน			—								
ระยะที่ 2 การพัฒนานักเรียน											
1.เตรียมทีมทำงาน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการทำความเข้าใจการใช้กิจกรรมตามรูปแบบ (ครู ผู้บริหาร ชุมชม บ้าน วัด)				—							
2. ดำเนินพัฒนานักเรียนตามกิจกรรม											
กิจกรรมที่ 1 ปลุกจิตสำนึกห่วงใยชุมชน						—					
กิจกรรมที่ 2 ค้นหาต้นแบบैया					—	—	—	—	—		

กิจกรรม	พ.ศ. 2568											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.-ธ.ค.	
กิจกรรมที่ 3 นำพาบริการชุมชน					—————							
กิจกรรมที่ 4 สะท้อนผลสู่ความยั่งยืน									—————			
ระยะที่ 4 การศึกษาปรากฏการณ์ จากการพัฒนา												
1. การจัดกลุ่มสนทนา 3 กลุ่ม												
2. การสนทนากลุ่มย่อย 3 กลุ่ม							—————					
3. สัมภาษณ์เชิงลึก						—————						
4. วิเคราะห์และสรุปข้อมูล และเขียนรายงาน									—————			

11. ปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัย

- 11.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชน และโรงเรียน
- 11.2 ความใส่ใจและพฤติกรรมของครูและผู้ปกครอง
- 11.3 ความสม่ำเสมอของทีมวิจัยทำการนิเทศติดตามและการเยี่ยมชั้นเรียน

ตารางกิจกรรมค่าย “พลังความดี 10 บารมีดีที่ตน สู่ พลเมืองใส่ใจสังคม”

ระหว่างวันที่ 24 – 26 มิถุนายน 2568

ที่ โรงเรียนบ้านวัดหลวง สพป.หนองคาย เขต 2

วันที่	เวลา	กิจกรรม
24 มิ.ย. 2568	08.00 – 08.30 น.	พิธีเปิด ชี้แจงโครงการ
	08.30 – 09.30 น.	นันทนาการ (สวัสดี, วิวัฒนาการ, มังกรทอง, ทะเล(แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม) ฯลฯ
	09.30 -10.30 น.	“We are AC เราเด็กดี” และ Step ค่าย
	10.30 – 12.00 น.	พลเมือง : เคารพกติกา/กฎหมาย ด้วย สัจจะ - วิริยะ -กิจกรรม “เข้าแถว” - กิจกรรม “เธอฉันได้กฎเดียวกัน” - กิจกรรม “ตกลงกติการ่วมกัน (กฎ/กติกา มีไว้เคารพ)” - กิจกรรม “ใครละเมิดกติกา” - สะท้อนกิจกรรม
	12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 13.30 น.	นันทนาการ (บริหารสมอง กิจกรรมของมูลนิธิ)
	13.30 – 15.00 น.	พลเมือง: รับผิดชอบต่อตนเอง ด้วย เมตตา-ปัญญา-สัจจะ - กิจกรรม “วิ่งเดี่ยววิบาก” - กิจกรรม “ฟังตนเอง” - กิจกรรม “ฟังสิ่งศักดิ์สิทธิ์” - สะท้อนกิจกรรม
	15.00 -15.15 น.	พักรับอาหารว่าง
15.15 – 16.00 น.	บารมีดีที่ตน : กาย – จิตสงบ - มัลดालา	

วันที่	เวลา	กิจกรรม
		- สะท้อนกิจกรรม
	16.00 – 17.00 น.	ทำภารกิจส่วนตัว
	17.00 – 18.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
	18.00 – 19.00 น.	กิจกรรมกำกับสติ ยืน เดิน นั่ง นอนกับสติ
	19.00 – 20.30 น.	พลเมือง : เคารพความเสมอภาค ด้วย ศิล-ปัญญา-เมตตา กิจกรรม “มองคน” กิจกรรม “แผนที่ชีวิต (Roadmap for Life)” Time Line for Day ป.1-3 ทำ Time Line for Day ป.4-5 ทำ Roadmap for Life - สะท้อนกิจกรรม
	20.30 – 21.00 น.	สวดมนต์ไหว้พระ นัดหมายกิจกรรมวันต่อไป นอนพักผ่อน
25 มิ.ย. 2568	06.00 – 07.00 น.	ตื่นนอน ทำภารกิจส่วนตัว
	07.00 – 09.30 น.	พลเมือง จิตสาธารณะร่วมสร้างสรรค์สังคมด้วยอิच्छูฐาน-วิริยะ - กิจกรรม “จิตอาสาทำความดีที่วัด” - กิจกรรม “วิถีชาวพุทธ” (ตักบาตรเช้า) - รับประทานอาหารเช้า
	09.30 – 10.30 น.	พลเมือง : เคารพสิทธิผู้อื่น ด้วย ศิล- เมตตา - กิจกรรม “แข่งแข่ง” - กิจกรรม “เธอฉันต่างเคารพสิทธิ” - ตรวจสอบ “การละเมิดสิทธิกันและกัน” - สะท้อนกิจกรรม
	10.30 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
	10.45 – 11.00 น.	บารมีดีที่ตน : กาย – จิตสงบ

วันที่	เวลา	กิจกรรม
		<ul style="list-style-type: none"> - มัลดาลา (ธรรมชาติ) - สะท้อนกิจกรรม
	11.00 – 12.00 น.	พลเมือง : เคารพความแตกต่าง ด้วย ทาน-ขันติ <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม “1 คำถามหลายคำตอบ” - กิจกรรม “แตกต่างเหมือนกัน” - สะท้อนกิจกรรม
	12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 13.10 น.	นันทนาการ
	13.10 – 14.00 น.	พลเมือง : เคารพความเสมอภาค ด้วยศีล-ปัญญา-เมตตา <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม “ปมมนุษย์, ฮูลาฮูป” - กิจกรรม “ฉันอยากกินแตงโม” - กิจกรรม “ชาติใด ภาษาใด ต่างเสมอภาคกัน” - สะท้อนกิจกรรม
	14.00 – 14.40 น.	พลเมือง : รับผิดชอบต่อสังคม/ส่วนรวม ด้วยเนกขัมมะ - ปัญญา-วิริยะ-ขันติ <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม “ฉันไม่ได้อยู่คนเดียว - กิจกรรม “ฝึกความคิดและมองโลกแบบเชื่อมโยง” - กิจกรรม “พระราชารู้รักประชาชน” - สะท้อนกิจกรรม
	14.40 – 15.00 น.	ชี้แจงการสัมภาษณ์และวางแผนเดินทาง
	15.00 – 17.00 น.	พลเมือง จิตสาธารณะร่วมสร้างสรรค์สังคมด้วยอิฐฐาน-วิริยะ กิจกรรม “เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน เพื่อการมีส่วนร่วม” กลุ่มศึกษา “แผนที่เดินดิน” (แผนที่ชุมชน) กลุ่มศึกษา “ปฏิทินชุมชน”

วันที่	เวลา	กิจกรรม
		กลุ่มศึกษา “ประวัติชุมชน”(การแบ่งที่ทำสวนครัวริมโขง) กลุ่มศึกษา “ปราชญ์ชุมชน”
	17.00 – 17.30 น.	ทำภารกิจส่วนตัว
	17.30 – 18.30 น.	รับประทานอาหารเย็น
	18.30 – 20.40 น.	พลเมือง จิตสาธารณะร่วมสร้างสรรค์สังคมด้วยอธิษฐาน-วิริยะ กิจกรรม “เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน เพื่อการมีส่วนร่วม” (ต่อ) กลุ่มจัดทำ “แผนที่เดินดิน” กลุ่มจัดทำ “ปฏิทินชุมชน” กลุ่มจัดทำ “ประวัติชุมชน” กลุ่มจัดทำ “ชุดความรู้ปราชญ์ชุมชน” } ลงมือทำ
	20.40 – 21.00 น.	- สร้างสติด้วย ยืน เดิน นั่ง นอนกับสติ - สวดมนต์ไหว้พระ -นัดหมายกิจกรรมวันต่อไป นอนพักผ่อน
26 มิ.ย. 2568	06.00 – 07.00 น.	ตื่นนอน ทำภารกิจส่วนตัว
	07.00 – 09.30 น.	พลเมือง จิตสาธารณะร่วมสร้างสรรค์สังคมด้วยอธิษฐาน-วิริยะ - กิจกรรม “จิตอาสาทำความดีที่วัด” - กิจกรรม “วิถีชาวพุทธ” - รับประทานอาหารเช้า
	09.30 – 09.45	นันทนาการ
	09.45 – 12.00 น.	พลเมือง จิตสาธารณะร่วมสร้างสรรค์สังคมด้วยอธิษฐาน-วิริยะ กิจกรรม “เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน เพื่อการมีส่วนร่วม” (ต่อ) กลุ่มจัดทำ “แผนที่เดินดิน” กลุ่มจัดทำ “ปฏิทินชุมชน” กลุ่มจัดทำ “ประวัติชุมชน” } ลงมือทำ

วันที่	เวลา	กิจกรรม
		กลุ่มจัดทำ “ชุดความรู้ปราชญ์ชุมชน” 10.30 น.** อาหารว่าง
	12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 14.30 น.	นำเสนอผลงาน “เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน” “แผนที่ชุมชน” “ปฏิทินชุมชน” “ประวัติชุมชน” “ชุดความรู้ปราชญ์ชุมชน” ต่อชุมชน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เป็นต้น
	14.30 – 15.00 น.	สรุปแนวคิด พลังความดี 10 บารมีดีที่ตน กำกับตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กับการปรับใช้ในการใช้ชีวิต
	15.00 – 15.30 น.	กิจกรรม “คำมั่นสัญญา เพื่อสร้างความร่วมมือ”
	15.30 น.	เดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ กิจกรรม เวลา อาจมีการเปลี่ยนแปลง